

PATRIOTMAGAZIN.CZ

1. Recenze: Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy

04.04.2022 patriotmagazin.cz

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadla; moravskoslezského; Národního; NDM

Činohra **Národního divadla moravskoslezského** představila 29. ledna svoji novou inscenaci, očekávanou adaptaci románu Nanebevstoupení Lojzka Lapáčka ze Slezské Ostravy.

Jedná se o významné prozaické dílo českého exilového spisovatele, ostravského rodáka, Oty Filipa. Autorem dramaturgie a jejím dramaturgem je Tomáš Vůjtek, režisérem pak Janusz Klimsza. Scénu vytvořil David Bazika, kostýmy Marcela Lysáčková a hudbu napsal Ivan Acher. Zbývá dodat ještě jedno jméno – dlouholetého dramaturga činohry **NDM** Marka Pivovara, zesnulého v lednu loňského roku. Byl to on, kdo již před několika lety před soubor činohry tento těžký úkol postavil.

#related #

Fotbalový dribling napříč dějinami dvacátého století. Tak zní podtitul této novinky. Dle mého názoru se jedná o označení přílehlavé. Ústřední postava příběhu Lojzek Lapáček opravdu musí prokazovat značný um, lehkost a soustředění, aby dokázal snést všechny nástrahy překotných dějů, odehrávajících se v jeho životě prožitém mezi léty 1928 až 1968 v Ostravě. Tomáš Vůjtek koncipuje svoji dramaturgii s respektem k předloze, nechává ji na jevišti rozžít s akcentem těch motivů, které jsou jeho stylovému pojetí vlastní. Neskrývaná obhroublost v jednání postav, lidská vypočítavost, zbabělost, drzost, chytře připravený úšklebek tu vynikají a světu hry dodávají na autentičnosti. V těchto tónech Tomáš Vůjtek předkládá svým hercům plnokrevné postavy v opravdu barvitých situacích. Díky nim pak mohou vyrůst obě ústřední témata hry. Ať už jde o rozkrývání kulturní různosti ostravského regionu (v tomto případě živlu českého, německého, polského a židovského) nebo o marnost lidského počínání v boji s tokem velkých dějin. Valící se války, holokaust, okupace, ekonomické boje, politické procesy, odsuny celých národů tu přetékají přes uhlím zašpiněné malé lidi s krutou nesmlouvavostí.

Režisér Janusz Klimsza tuto koncepci dotváří důrazem na citlivé propojení tragiky i komiky, čímž vyniká absurdita počínání postav. Zároveň tento tvůrčí zvolený princip traktování děje vyžaduje stálou a bedlivou divákovu pozornost. Velkým pomocníkem mu je schopnost celého souboru a režiséra přesně odstínit jednotlivé postavy. Každá z figur, která vstupuje do dramatického dění na jevišti, tak přichází s vlastním, jasně definovaným tématem a specifickou energií, dikcí, pohybem... Pokud mohu soudit, tento náročný herecký úkol byl splněn, alespoň co se týká zhlédnuté premiéry. Jistě se nabízí úvaha, jestli skoků v ději není příliš. Možná by přeci jen občas divákovi pomohlo častější a důslednější sdělení, na jakém místě a v jaké době se postavy právě nachází.

Ústřední postavou celé hry je pochopitelně Lojzek Lapáček, jehož ztvárňuje Robert Finta. Podává úctyhodný výkon, tříapůlhodinovou inscenaci svou energií suverénně táhne. Dle mého názoru by však bylo možné více důvěřovat těm snovým momentům, v nichž Lojzek Lapáček opouští své tělo a stává se létající bytostí pozorující lidské hemžení z výšky, s odstupem. Stálo by za úvahu zřetelnější vyjmutí těchto okamžiků z jinak převažujícího realistického jednání postavy. Ve zcizujících momentech, kdy Robert Finta vystupuje ze své postavy a sděluje divákovi důležité informace a vlastní interpretace toho, co se právě odehrává, je herec nejsilnější. Tyto textové plochy pojímá barvitě, soudím, že většinou s přesnou pointou, čemuž významně napomáhá častý ironický až sarkastický tón.

Z ostatních hereckých výkonů si dovolím vyzdvihnout Ladu Bělaškovou v roli Lojzkovy mámy a Jana Fišara, Lojzkova otce. Lada Bělašková dobře vystihuje složitost motivací své postavy, z hlediska morálky často problematických, ale velmi lidských. Podobně je tomu také u Jana Fišara. Zejména hercova interpretace podpisu volkslisty (dobrovolné přihlášení k německé národnosti během německé okupace), je velmi překvapivá, neotřelá a vybízí k řadě otázek o lidském selhání.

URL | <https://www.patriotmagazin.cz/tip-magazinu-patriot-nanebevstoupeni-lojzka-lapacka-ze-slezske-ostravy>[« zpět na začátek](#)